

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 35,000 korona.
 AVAV Egyes szám ára 1500 korona. AVAV

Kiadja:

Debreczen az. k. város és
 a Huszár református egyházkerület
 könyvnyomda-vállalata.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2. szám alatt, városháza-
 épület.
 Telefonszám: 4.

A titkosságról

Beszélnék, vitatkoznák most Nemzetgyűlésen, klubban, utcán és szobában. Titkos — vagy nem titkos, — ez a kérdés válaszlatok! — a legaktuálisabb idézet a mostani idők politikai Talpra Magyarjából.

Titkóst sürget az ellenzék, nyílt választást kíván a kormánytól.

— Hiszen így természetes. A nyílt választás bizonyos határon belül, mindig előnyt jelent az uralmon lévő kormánynak, tehát érdeke, hogy következje.

A titkos választás erős segítség az ellenzék mandátumainak szaporításához, tehát kézenfekvő, hogy sürgeti.

Nem annyira elvek harcáról van itt szó, hanem erők, enberek mérkőzéséről. Hiszen elvileg a legkonzervatívabb tényezők is elismerik, hogy a titkos választás a lehető legideálisabb megnyilvánulási formája a parlamentarizmusnak. Politikailag iskolázott, kulturált tömegek a nemzet érdekeinek megfelelően fogják akaratukat nyilvánítani a hétepecsétes urnák titkos fülkén keresztül is. Intelligens, mérsékelt emberek nem befolyásoltatják érzelmeiket, cselekvésüket a véresszáj sajtótermékek, hordó tetejéről rekedten kiabáló politikai stréberek, üres ígéretek, hangzatos jelszavak által. Nem hajlanak a szélsőségekre, mentesek a tömegszuggesztióktól, nem lehet őket sem szellemileg, sem tetteleg terrorizálni. Az ilyen politikai érettséggel rendelkező nemzet — ha ugyan van ilyen — nyugodtan bizhatja sorsának hajóját a titkos választás nyomán összeülő parlamentre. Ebben igaz is van a titkosság védőinek. Nyugodtan szavazhat le tisztviselő, béres, kereskedő, alkalmazott, szolga — senki másra, mint a lelkiismeret szavára hallgatva.

Kérdés azonban, rendelkezik-e a csonka-ország választásra jogosult polgársága ezekkel az erkölcsi tényezőkkel. Itt van a kérdés tengelye, nem a titkosság eszméjének theoretikus magyarázásában.

Vajjon rá lehet-e bízni ennek a kis, hanyatott magyar nemzetnek a sorsát a mostani történelmi esztendőben ezekre a titkosan, tehát felelősség nélkül választó százazatokra? A közelmúlt események jobb- és baloldali vitustánca után, egy nagy világgés erkölcsi rombolásnak terhével, a nélkülözés és nyomor elkeseredésre ingerlő

napjaiban történhetne-e ez a nemzet károsodása nélkül? A hangsúly a most szón van. Az idők változásával, a nemzeti ideálokat őrző intelligencia megszervezése, az általános műveltség fokozódása, az életszínvonal emelkedése, a gazdasági viszonyok javulása után — úgy gondoljuk a titkosság ellenségei is revízió alá fogják venni álláspontjukat; addig azonban védekezésre van szükség.

De az sem lehetetlen, hogy az időknek ilyen való változásával talán épp azok lennének a titkosság ellenségei, akik most — saját voksaik érdekében — oly lelkes pártolói a titkosságnak.
 D. L. Z.

részéről kiállított adóslevél és ezen adósság kamatjára és törlesztésére nézve a Magyar Nemzeti Bankkal létesített megegyezésről szóló jelentés.

Az elnök az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után Hedry Lőrinc, Kiss Menyhért, Eöry Szabó Dezső és Wolff Károly szólal fel személyes kérdésben.

Az elnök javaslatára kimondja a nemzetgyűlés, hogy legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja a mai napirenddel.

Interpellációk.

Ezután felolvassák a kereskedelemügyi miniszter választát Homonnay Tivadarnak a posta és távirtdar hivatalnál történt elbocsátások tárgyában hozzá intézett interpellációjára.

Az interpelláló képviselő és a Ház a választ tudomásul veszi.

A kereskedelemügyi miniszternek Homonnay Tivadar interpellációjára adott válasza után Berky Gyula a kertváros, Bodó János a szentiványi földbirtokreform, Láng János a szociális bizottság kiküldése tárgyában interpellál.

Lendvai-Lehner István a szociáldemokrata szakszervezetek megrendszabályozása és a Rothe Hilfe ügyében interpellál.

Rakovszky Iván belügyminiszter hosszasan válaszol. Ismerteti a Rothe Hilfe keletkezésének történetét, elítéli az azzal való kapcsolatot és kijelenti, hogy a szakszervezetek ellen minden eszközt fel fog használni, ha azok szociáldemokrata irányban politikai tevékenységet fejtenek ki.

Farkas Tibor a löverseny fogadási adók elszámolása tárgyában interpellál.

Bud János pénzügyminiszter válaszában kijelenti, hogy a befizetett adó összeget egy régebbi megegyezés alapján visszaadták a Lovaregyletnek. A további tárgyalások folyamatban vannak és végleges választ és elszámolást csak ezután adhat.

Farkas Tibor második interpellációjában a méneskari felügyelői állás betöltését sürgeti.

Mayer János földmivelésügyi miniszter kijelenti, hogy az állás betöltése tárgyalás alatt áll.

Farkas Tibor harmadszor a földmivelésügyi miniszterium fogatját kifogásolja.

Mayer János földmivelésügyi miniszter válaszában rámutat, hogy a magánfogat sokkal gazdaságosabb, mintha bérkocsit vennének igénybe. Ennek a fogatnak költségeit különben is a totalizátor fizeti.

Szünet után Östör József intéz interpellációt a pénzügyminiszterhez a cukorrépatermelő gazdák érdekében.

Bud János pénzügyminiszter válaszában kifejti, hogy az utolsó termelési évben a cukor árának olyan alakulása következett be, amely a cukorrépatermelő veszélyeztetné. Már pedig az ország legfőbb feladata, hogy minden irányban megvédje a termelést. Az európai államok kivétel nélkül a legnagyobb erőfeszítéseket teszik a cukorrépatermelés megvédésére. Ezek a szempontok vezették a kormányt is eljárásában.

Bejelenti, hogy a cukorkincstári

Interpellációs nap a nemzetgyűlésen

Budapest, március 11. X nemzetgyűlés mai ülését 11 óra után nyitotta meg Huszár Károly alelnök. A nemzetgyűlés folytatja az appropriációs javaslat tárgyalását.

Sándor Pál: Az appropriációs javaslat tekintetében csatlakozik Strausz István fejtegetéséhez. Kereskedelmünk ma válságos helyzetben van. Egymásután kerülnek a csődbe régi híres cégek és vállalatok.

Rettenetes terhek nyomják a kereskedőket, akik nem tudnak prosperálni.

Ha ezen a helyzeten nem segítünk, akkor könnyen katasztrófába kerülhet az ország. Kifogásolja, hogy egymásután öt vagyonváltásról rólak ki a polgárságra.

A kereskedelem válságának főokát abban látja, hogy a közönség nem képes vásárolni. A munkanélküliség visszahat a kereskedelemre és iparra egyaránt. Sürgeti a kereskedelmi szerződések megkötését és a vámtételek leszállítását. A magas vámoknak tulajdonítja, hogy nálunk nagyobb drágaság van, mint bárhol máshol a világon. Rámutat arra, hogy amikor a krízis jött,

a bankok ahelyett, hogy segítettek volna, megszorították a hiteleket és a legbiztosabb cégeknek sem adtak kölcsönöket.

Kéri a pénzügyminisztert, gyakoroljon nyomást a TEBÉ-re, hogy ez az állapot megváltozzék esetleg olyan formán, hogy a Jegybank ne adjon hiteleket azoknak az intézeteknek, amelyek nem folyósítanak kölcsönöket. Helyesnek tartaná azt is, ha a kormány egy garancia alapot létesítené, vagy egyes cégek moratóriumot kapnának a pénzügyminiszter-től. A kereskedők csak vagyonuk konzerválása érdekében mentek a tőzsdére, ahol, amikor beütött a krach, elvesztették vagyonukat. — A pénzügyminiszter nyuljon a kereskedelem hóna alá. A kényszerkölcsön összegének visszafizetését sürgeti és rámutat arra, hogy a kormány megígérte, hogy ezeket a kölcsönöket lombardirozni lehet.

Arra kéri a pénzügyminisztert, hogy szakítson a 17 ezerszeres szorzószámmal, változtassa meg a forgalmi adót és szüntesse meg a forgalmi adó előlegeket. Sürgeti a közmunkák megindítását és ezzel kapcsolatban az építkezés megindítását is. A lakásinségben csak építkezéssel segíthetünk. Lehetetlenségnek tartja azt, hogy amikor olyan nagy a lakásinség, az újonnan alakult Clubok nagy lakásokhoz jutnak. Tudott dolog, hogy ezekben a Clubokban hazard játékok folynak. Meg kell szüntetni ezt az állapotot. Sándor Pál ezután a népszövetségi

főbiztos legutóbbi jelentésével foglalkozik és ezzel kapcsolatban bírálja a főbiztos működését. Csalódott a főbiztosban. Ugy látszik, nem azért küldték ide, hogy Magyarországot szanalja, hanem inkább csak azért jött Magyarországra, hogy ellenőrizze azt, vajjon a külföldi köicsön biztonságban van-e.

Az egész vonalon takarékoskodni kell, mert az adók terén valószínűleg nagy jövedelemsökkenés fog beállani.

Az ellenzéki passzivitást nem helyesli, mert a képviselőket azért választották meg, hogy fejtsék ki véleményüket ott, ahol a képviselőknek minden körülmények között helye van: a parlamentben. A passzivitás a mai viszonyok között csak arra szolgál, hogy teljesen elmeresedett helyzetet teremtsen.

Nagyon rosszul cselekednek azok a volt barátai, akik nem jönnek be a parlamentbe és nem teszik meg kötelességüket. Arra a védekezésre, hogy azért nem jönnek be, mert a többségnél nem érhetnek el semmit, kijelenti, hogy

a többségnek igenis joga van úgy kormányozni, ahogy jónak látja.

Kéri a többséget, hogy legalább részben honorálja az ellenzék kívánásait. Bethennek igen nagy érdeme a vagyon és személybiztonság megteremtése az országban.

Nem tudja elképzelni Magyarországot szanalásáig addig, amíg Magyarország a régi alkotmányhoz vissza nem tér, amíg az országnak királya nincsen.

Magyarország nem épülhet fel másként, mint liberális alapon. (Lendvai István valamit közbeszólt.) Ugy látom, hogy a német nevének azok, akik az őt magyarságot hangoztatják.

Wolff Károly ingerülten kiáltja Sándor Pál felé: 700 esztendő óta tartózkodással szerezt meg a jogot és nem 50 krajcáros magyarsággal.

Sándor Pál: En 50 krajcáros magyar vagyok, de az én magyarságom többet ér, mint az ön magyarsága. Reméli, hogy fel fog támadni a liberáliszmus. Kéri, hogy e tekintetben legyenek gerincesek a kormánypártok. Bethlen István gróf miniszterelnök jót akar, de nem tudja keresztül vinni. A javaslatot nem fogadja el.

Bud János pénzügyminiszter befejezte jelentését a buza és rozs vámjának felfüggesztése, valamint az ezen gabonából előállított liszt és dara vámjának mérséklése iránt kiadott rendelet tárgyában, továbbá az államkincstárnak a Nemzeti Bankkal szemben fennálló adósságáról és a Magyar Nemzeti Bank

haszonrészesedést le fogja szállítani a kormány.

Végül Kiss Menyhért interpellációjában kérdezte az igazságügy-minisztert hajlandó-e a díósi föld-reform tárgyalásokat felülvizsgálni és mindazokat, akik mulasztást követtek el, megbüntetni.

Pesthy Pál megnyugtató választ ad Kiss Menyhért és a Ház tudomásul veszi.

Ezzel az ülés 6 órakor véget ért.

Gyermekelőadás.

A Fűvészkert-utcai ref. elemi iskola ifj. vörös-kereszt csoportja által f. évi március 15-én, délután 3 órakor rendezendő gyermekelőadás műsora:

1. Himnusz. Énekli az iskolai énekkar.

2. Hitvallás. Irta Papp Váry Elemérné. Szavalja Egri Imre.

3. A magyar zászló. Ifjúsági színmű 3 felvonásban. Szereplők: Tündér Ilona, Lenke, Aranka, Hajna, Csilla, Gyöngyike, Piroska tündérek: Lőrincz Lujza, Porkoláb Erzsébet, Nagy Erzsébet, Acs Julia, Keszthelyi Irén, Zágonyi Piroska, Lente Viola, Pista, Jancsi, Jóska, Gyuri, Feri, Gábor iskolás gyermekek: Biró Endre, Kacsó Zoltán, Erdei András, Egri Imre, Rácz Imre, Tóth Gyula. Első kisleány: Biró Mária. Második kisleány: Papp Irén. Történik az első és második felvonás az erdőben, a harmadik felvonás az iskolában.

4. Üzenet Erdélyből és Válasz a Tiszától. Az énekkar kíséretével előadja két növendék.

5. Rozmaring. Mesejáték egy felvonásban. Szereplők: Csutoráné, turós kofa: Székely Julia, Csutora Sári, a leánya: Helmezi Erzsébet. Bugybörékné, tojásos kofa: Balogh Mária. Bugybörék Zsuzsi, a leánya: Szabó Piroska. Rozmaringné, virágos kofa: Papp Jolán. Rozmaring, a leánya: Tóth Katalin. Királyfi: Mészáros Lajos. Bükköndáré Bükköndik, udvarmester: Németh István. A miniszter: Nagy Béla. Udvari pap: Burai József. A tudós: Bőőr József. Nyali Nyali, udvari szakács: Molnár László. Bornemissza Bibircsók, udvari pincemester: P. Nagy Sándor. Pityke, udvari szabó: Veres Béla. Fűtykös, udvari pálcemester: Kovács József. Vigvori Makkopáncs, udvari bolond: Mónus László. Udvarhölgyek, udvaroncok. Történik Hajduország fővárosának a piacán.

6. Nemzeti dal. Induló. Énekli az iskolai énekkar.

Elfogadta a népszövetségi tanács a magyar albizottság javaslatait.

Gent, március 11. A népszövetségi tanács Chamberlain elnöklésével ma nyilvános ülést tartott, amelyen az előadó Scialoja volt, aki előterjesztette a tanács magyar albizottságának határozati javaslatát. A javaslatot egyhangulag elfogadták. Parcher magyar delegátus erre a következő nyilatkozatot tette:

— A magyar kormány szilárdan el van tökéve, hogy az ujjaépítés

művét folytatja ugyanabban a szelvényben, amely őt áthatotta. Az ország továbbra is meghozza az áldozatokat, hogy a megkezdett munka kedvező befejezését biztosítsa. Mulasztást követnek el, ha nem emlékeznek meg azokról a kiváló szolgálatokról, amelyeket a főbiztos telt Magyarországnak a szanálás során. A határozati javaslatot a kisan-tant képviselői szintén elfogadták.

Az ötödik protestáns irodalmi délután.

Tegnap este a református főgimnázium tornaterme válogatott közönséggel telt meg. De nem is csola. Olyan szereplők előadásában gyönyörködhetett a közönség, amilyenhez ritkán lehet alkalmuk. A mélyen járó filozófus előadása a nagyszerű szónoki készséggel, az ének- és dalművészet kiváló női reprezentánsa és a zongora művésze találkozott össze, hogy bemutassanak olyat, amelyet Debrecenben még fül nem hallott.

Dr. Tankó Béla egyetemi tanár a Bach és Haendel zenéjében megnyilatkozó szellemről beszélt. Felvetette a kérdést, mit lehet arra mondani, hogy a zenét mennyiben tudta befolyásolni a protestáns szellem. Érdekes megállapítani, mi a titka annak, ami kiváltja a zenében az érzést. A kép tartalmát le lehet írni, szóval elmondani. A drámát, lírát néhány rövid soron prózában ismertetni lehet. A zenét analízálni nem lehet. A zene határozottan fölényben van minden művészet felett, mert meghatározni nem lehet. A zenének titkos nyelve van. Aki megtanulja, behatol, a legfinomabb arnyalatokat is megismeri. Megismeri, lelki zene-e, vagy érzéki. A protestantizmusnak lelki bélyege van. Kimetszett bélyege, megigazulunk hit által. A nagyhitű emberek a tiszta lelki energiát koncentrálják. A reformáció visszaállította azt az embert, aki hitű tud... Az ige egyháza a legitímusabb szövegséget a zenével kötötte. A zenét is megtisztította a salaktól. Hogy a zene milyen érték volt, bizonyítja az, hogy Luther nem akart lelképásztornak olyat bocsátani, aki zent nem tudott.

Bach és Handel egymást kiegészítő két képviselője volt a zenének. Egy évben, 1685-ben az

egyik Kisleibenben, a másik Hal-léban született. Egyforma volt a sorsuk, a haláluk is. Bach végig-járta Németországot, Haendel Olaszországot, onnan Angliába ment, ahol nemzeti hősként fogadták. E két kiváló férfiu zenei alkotását kórus vagy énekkar tudná reprezentálni, de örülhet mindenki, hogy olyan két kiváló egyéniség, mint dr. Révész és dr. Darkóné bemutatnak e zenei alkotásokból néhány számot.

Ezúttan dr. Révész és dr. Darkóné zongora kíséretével Haendel alkotásából ritka bensőséges érzéssel énekszámot adott elő. Kellemes hangja mély érzéseket fakasztott. Utána Darkóné zongora száma mutatta a komoly zene ható erejét. Ismét dr. Tankó folytatta előadását, beszélt a Bach-zene gazdag és meleg tartalmáról, harmóniájáról csodálatos erejéről, mely a szimfónia csiréje. A Máté ev. passiójából következett egy lelket megrázó énekszám Révészről, zongorakísérettel, majd Darkóné zongora száma.

A bemutatott zenei alkotások után dr. Tankó röviden reá mutatott még a protestáns zenei alkotások ható erejére és arra, amit minden protestáns kíván, hogy a mi énektanításunkkal és zenekedvelésünkkel vissza hozzuk a Bach és Haendel korát.

Végül dr. Révész egy világi dalt énekelt (természetesen nem a maiakhoz hasonlít, mert akkor az erkölcsök tiszták voltak) Bach-tól, dr. Darkóné pedig egy orgona preludiumot adott elő.

Az illusztris közönség élénk tetszés nyilvánítással honorálta a szereplők előadásait és egy ritka tanultsággal és élvezettel zárult óra emléket vitte magával. (Vajha a társadalomban is.)

Beethoven első tételét tulságosan gyors iramban rohanták végig; a gyorsaság nem mindig egy a könnyedséggel és a hévvel. Beethovennek a vidámsága, csapongása is más, mint Mozartnak. A harmadik tétel nehéz, egymásba fonódó taltsuai, mikor a hangok szinte feleselnek és vitáznak egymással, erős próbára tették a hegedűsöket, de becsületesen megállták helyüket, legalább is relative. Beethoven játszásához, hogy úgy mondjuk: zenei feloldásához acemcsak rutin, nemcsak technika kell, hanem erős egyéniség is. Ez az erős egyéniség hiányzik még a debreceni vonósnégyesből. Mindent lejátszanak, ahogy kell, de a technikán túl nyílik csak a művészet nagy arany kapuja: mikor a hangokba temetett szellemet, a Beethoveni lelket keltik föl a dallamok koporsójából.

Hogy Dvorszák szines, hangulatos és sokfelől összehordott muzsikája legtetszelősebben esendült föl a hegedűjökön, annak éppen ez a magyarázata: itt a hangok lejátszásával elérték a művészek magá elé tűzött célját

Felolvasás a Tisza István Tudományos Társaságban

A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság II. (Orvos-Természettudományi) szakosztálya folyó évi március hó 17-én, kedden délután fél 6 órakor a református kollégium nagytermében XI. rendes ülést tartja.

Az ülés tárgysorozata a következő: 1. Dr. Nagy Jenő: A dél-magyarországi (aldunai) madártelepek egykor és most. (Székfoglaló). 2. Dr. Mohoróvicic Stjepan: A speciális relativitás kérdésének tisztázásához. Bemutatja dr. Wodetzky József. 3. Dr. Verzár Frigyes: Az ideg ingerület elektrografiai analíziséről. 4. Dr. Beznák Aladár és Verzár Frigyes: A cholesterin állapota az idegrendszerben B-vitamin hiányánál.

Értekezlet a kereskedelmi és iparkamarában az aranymérlegről.

A gazdasági élet érdeklődésének gyújtópontjában áll az aranymérleg bevezetésének a kérdése. Teljesen egyhangú a hozzáértőknek a véleménye arra nézve, hogy a mérleg mai chaotikus rendezetlenségükben nem maradhatnak meg, csupán abban térnek el a nézetek, hogy a rendezés a papirkoronában való felérkelés, avagy az aranykoronára való leértékelés mellett történjék. Igen súlyos vélemények hangzottak el úgy az egyik, mint a másik álláspont mellett. A kereskedelmi és iparkamara pénzügyi, kül- és belkereskedelmi, valamint gyáripari szak csoportjai folyó hó 16-án, hétfőn délután 6 órakor a kamara közgyűlési termében együttes értekezletet tartanak és tárgyról. Az értekezlet előadója dr. Hegedüs Jenő ügyvéd lesz. Az előadást vita fogja követni. A szakcsoportok és érdeklődők figyelmét a kamara a kilüldött meg hívókon kívül ezúton is felhívja.

Az országos dalosverseny.

Sopron, március 11. Az országos dalosverseny idejét a rendező bizottság augusztus 14., 15., 16., 17. napjaiban allapította meg. Körülbelül 3-4 ezer dalos részvételére számítanak. Igen nagy érdeklődésre tarthat számot a zenei kongresszus is, amelyen a többek között megvitadják a zenei művek előadása utáni díjazást szabályozó kormányrendeletet is.

Kérjük mindenütt az Egyetértést

TÁRCA.

A debreceni vonósnégyes játéka.

Azt mondják, a Liner-kvartett hat évi szakadatlan együttjátszás után lépett pódiumra s járta be Európa nagy városait. A Waldbauer—Kerpely négyes sem csak úgy egyszerre pántant ki Minervaként a Jupiter fejéből; hegedűsöknél, akármiilyen nagy művészek is, gyakorlat teszi a mestert, még pedig szakadatlan gyakorlat.

A debreceni vonósnégyes nagy technikai készséggel állt ki kedden este a közönség elé. Ugy halljuk, amerikai módra, a Tiszántul egyes városait már bejárták s így bizonyos rutinnal fellegyszerkezve próbálták kivívni Debrecen zenekedvelő közönségének a tetszését. És kivívták. Emlékezetes, nagy sikere volt első föllépésüknek.

A négyes élén egy fiatal, melegszívű hegedűs áll: Páricsy, aki

nagyon közel tartja hegedűjét a szívéhez, azért szól sokszor olyan gyönyörű hangokon. Valami kedvesség és könnyedség van a játékában, amely Mozart darabjában pompásan érvényesült, ellenben a Beethoven rejtejt erejét és fölfőzokogó szenvedélyét nem mindig tudta éreztetni. Néha mintha csak a saját kedvére játszanék: függetlenül magát társaitól, pedig mindenki tudja, hogy a kamara-zenének alfája is, ómegája is a teljesen együvé olvadás; az az igazi együttes, mikor négy hegedűsöz egynek hangzik. (Lásd Waldbaueréket.) Ez az összeolvadás természetesen nagy idő kérdése: Páricsyék még előtte állanak.

Ha az összeolvadás nem sikerült is mindig, volt játékaiban sok megkapó részlet. Ahogy Mozart csipkefinomsága, könyved dallamait hegedűről hegedűre adták az első tételben, vagy szinte kézenfogva vitték egymást a harmadik és negyedik tételben: az már művészet. Ugy látszik, Mozarthoz jutottak legközelebb; talán azért, mert ő a könnyedség és a fiatalág.

is; ez nem egyetűl vívódás zenébe öntése, hanem pompas koncert-darab. A közönség megtalálta, amit keresett és itt nempekte igazán a szívéhez férközött művészeket, az eljátszott darabbal együtt.

Páricsy tele van finomsággal, egyénisége a kelvesszenén át jut igazán kifejezésre: egy kisse abundant, több erő kellene és keményebb, zártabb magára parancsolása a vezetéseknk, hogy játéka tökéletes legyen. Müller gondolkája szépen szól, csak nala viszont a finomságok, a pianók mennek veszendőbe. Nádasdi ellenkezőleg a halk vonokezelsnek a mestere; gyönyörű hangjai voltak mindahárom darabban. Szücs preciz, de egy kisse hideg.

A forma kész: most már meg kell tölni élő tartalommal. Ha teljesen összehangolódna és erős vezetéssel egyenes célra törnek: Beethoven is meg fogják hódítani. Kedden este a zeneszerzőket ünnepele első sorban a közönség és csak azután az előadókat.

O. G.

Békés Gyula száz hold földet adott a Déry-múzeum felépítésére.

Déry Frigyes, ez a nagy magyar mecénás tudvalevőleg ma alig felbecsülhető muzeális kincsait még életében a magyar államnak adományozta s megállapodás jött létre, hogy ez a rendkívül gazdag anyag Debrecenben kap méltó hajlékot. A Déry-múzeum számára találtak is alkalmas helyet a kollégium szomszédságában levő Fűvészkertben s Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter még Déry Frigyes életében ünnepiesen le is tette a monumentálisnak tervezett épület alapkövét. Sajnos azonban, az elkövetkezett súlyos gazdasági helyzet viszontagságos utra terelte a Déry-múzeum ügyét. Az építési tőkét ugyanis értékpapírokba fektették s ez az óvatosság lett aztán a bajok kuforrása. A legjobb értékpapírok is megszenvedtek az általános tőzsdei válságot s mai árfolyamuk mellett értékük egyáltalán nem elegendő még az építkezés megindításához sem.

Ebben a helyzetben az állam és Debrecen teljesen tanácstalanul állott. Nem tudták megoldani azt, hogy a mai szűkös pénzügyi viszonyok között honnan teremtsenek tőkét a Déry-múzeum egyre sürgetőbbé váló felépítésére? Hiszen a nagyértékű gyűjtemények részben már Debrecenbe, részben a fővárosba érkeztek s ami még Bécsben maradt, az is be van csomagolva, ultra készen áll, csupán a kivittli illetéket és a szállítási költséget kell rendezni. Debrecen vállalta, hogy ezeket a költségeket — körülbelül 6-700 millió koronát — előlegezi a kultuskormányzat oly módon, hogy öt év alatt visszafizeti. Debrecen tehát hajlandó minden áldozatra, hogy a Déry-múzeumot tető alá juttassa.

A legsúlyosabb gondok közepette jelentek tehát meg a városházán Békés Gyula debreceni születésű, újfelhértői földbirtokos és neje azzal az elhatározással, hogy száz hold földet felajánlanak a debreceni Déry-múzeum felépítésére. Ez a Széchenyi István áldozatkészségére emlékeztető jelenet természetesen nagy örömet váltott ki a városházán. Nyomban meg is csinálták az ajándékozás szerződést s Hadházy Zsigmond főispán, Magoss György dr. polgármester és Vásáry István főjegyző vonatra ültek, hogy megtegyék a fejedelmi adományról az örvendetes jelentést a kormányzatnak. Természetesen a legméllegb méltánylásra talált ott Békés Gyula és neje fenkölt gondolkozása, hiszen a kultuskormányzatnak is sok gondot ad a debreceni Déry-múzeum megvalósítása. A százhold föld több, mint egy milliárd értéket képvisel, amivel már hozzá lehet fogni az építkezéshez a meglévő tőke felhasználásával.

Ma lesz a Tanítók műsoros délutánja

A debreceni Tanítótestületek ma délután 5 órakor az Arany Bika dísztermében nagy műsoros délutánt rendeznek.

A meghívót elolvastva örömmel láttuk a tanítói szívek összedobbanását, a különböző jellegű testületek összelelkendezését. Eddig minden kapcsolat nélkül, egymást talán meg se látva végezték mind külön-külön a maga kötelességét. Külön a református, a görög katolikus, ág. ev., izr., az állami tanító s most a mindnyájukat lelkésítő eszme összedobantotta a testvéri szíveket, együtt állanak, dolgoznak és áldoznak a "Tanítók Háza" érdekében.

Ugy a budapesti, mint a kolozsvári egyetemünk mellett ott állott a vidéki tanítók egyetemi hallgató gyermekei otthona, a "Tanítók Háza". Sajnos, a kolozsvárit elvesztettük. E helyett óhajta a tanítószög a debreceni egyetem mellé a "Tanítók Házát".

Városunk mindig áldozatkész közönsége megértette tanítóinkat és

Békés Gyula az ajándékozásra vonatkozólag a következőket mondta:

— Nem akartam, hogy a dolog nyilvánosságra kerüljön, mert nem a népszerűség hajhászása indított elhatározásomra, hanem szívbéli kötelességet véltem teljesíteni hazám és szülővárossal szemben. Ma is előttem áll Déry Frigyes jószágos arca ama pillanatban, amikor Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter előtt az első kalapácsütést tette nagy művének alapkövére. Feledhetetlen benyomással jószágos arca ama pillanatban, aminyomás kísér még most is. Mert ebből a kalapácsütésből értettem meg, hogy a magyar föld visszavonza tőle elszakadt fiát, aki — ime — visszajár neki munkában eltöltött életének dus aratását. Azóta is folyton azt figyelem, mikor kél ki az elvetett mag, mikor szökken sudárba a magyar kultúrának az a fája, amelyet Déry Debrecenben elültetett.

— De láttam, hogy a ránszakadt gazdasági válság mint söpről el és pusztítja a legszebb s a legnagyobb értékeket és láttam azt is, hogy az a vagyon, amely a Déry-múzeum felépítését lett volna hivatva szolgálni, hogyan veszíti értékét. Láttam, hogy a magyar kormány és szülővárosom minden erőfeszítése sem elegendő arra, hogy meginduljon végre a múzeum építése, hogy végre méltó hajléka tamadjon a sok milliárdot érő kulturális kincsnek. És ebben a tőprengésben született meg az én szerény elhatározásom. Megdobbant a lábam alatt ez az áldott magyar föld, amely cselekvésre serkentett.

— Feleségem társaságában elmentem dr. Magoss György polgármesterhez és bejelentettem neki, hogy a Déry-múzeum felépítésének céljaira 100 hold földet ajánlok föl újfelhértői birtokomból. Én ebben nem látok érdemet, mert úgy érzem, hogy kötelességet teljesítettem hazám kulturájával szemben, amely a mai súlyos viszonyok között igazán rászorult áldozatrakész fiait önzetlen támogatására.

— Hiszem és remélem, hogy utánam egész sora fog jelentkezni azoknak, akik nemes versenyre kelve, lehetővé teszik a Déry-múzeum felépítését. Mert ennek a háznak a felépítése a magyar erő és a magyar becsület kérdése.

Ertesülésünk szerint Békés Gyula példája valóban követőkre talált és már eddig is többen jelentkeztek, a kik szintén földet ajánlottak föl a Déry-múzeum céljaira, úgy, hogy meg van a remény, hogy a magyar kultúrának ez az újabb vára hamarosan fel is épülhet.

nagy érdeklődéssel van a tanítók mai délutánja iránt. Ott lesz az összes tanítószög. A tanítók vezére: Rákos István kir. tanácsos — ki a legkiválóbb szónokok egyike — megnyitó beszédet mond. Dr. Juhász Nagy Sándor, a szintén elsőrendű szónok „A tanító hivatása” címen fog tartani előadást. A gazdag műsort szavalat, trió, felolvasás, ének és vegyeskar egészíti ki.

A tanügyi férfiak, a népoktatás ügye iránt érdeklődők találkozására való alkalom lesz e délután. A tanítók napja lesz e nap.

Műsor:

1. Nagy az Ur... Meisner I. Enekli a Ref. Tanítók Vegyeskara Bódy Ferenc vezetésével.
2. Megnyitó beszédet mond Rákos István kir. tanácsos, a Tanítók Országos Szövetségének elnöke.
3. Szavalat Ráthonyi Lajos.
4. Mendelsohn. Trió. Hegedű: Piribauer Ferenc; zongora: Balczér Györgyné; gordonka: Mándy Bertalan.

5. A tanító hivatása címen előadást tart dr. Juhász Nagy Sándor, a Református Tanítók Orsz. Egyesületének választmányi tagja.

6. Enkel Varga Lajos.
7. Rektor Kovács Pal. Elbeszélés. Irta és felolvassa ifj. Jámbor Lajos.
8. Grieg-Schubert és Dostál. Trió. Hegedű. Piribauer Ferenc; zongora: Balczér Györgyné; gordonka Mándy Bertalan.

9. Magánjelenet: Varga Béla.

10. Irredenta dalok. p. Molnár K. és Erdélyi I. Enkel a Református Tanítók Vegyeskara Bódy Ferenc vezetésével.

Páholy 120,000 K. I. rendű hely 20,000 K; II. rendű 15,000 K; III. r. hely 10,000 K.

Felülfizetéseket köszönettel fogadjunk és hírlapilag nyugtázzunk.

Vass József miniszter köszönete a debreceni Orvosszövetségnek.

Közgyűlés a városháza tanácstermében.

Tegnap tartotta évi közgyűlését a Debreceni Orvosok Szövetsége dr. Szontágh Félix egyetemi tanár elnöklele alatt, aki tartalmas megnyitóbeszéde után előterjesztette a népjóléti minisztertől hozárkerkezett következő tartalmu levelet:

„A Debrecen városi és Hajdúmezei orvosszövetség üdvözléteért hálás köszönetemet fejezem ki.

Öszinte örömmre szolgál az, hogy a szomorú magyar egészségügyi viszonyok vázólása alkalmával kiváló orvosi rendünk érdemeiről megemlékezhettem. Mindent megteszek arra vonatkozólag, hogy ne csak a kormányzat tényezői, hanem az ország közvéleménye is tudatára ébredjen egészségügyünk súlyos helyzetének és meglássa azt a szinte emberfeletti munkát, melyet orvosaink a nemzet életfolytonosságának biztosítására

teljesítenek.

Kérem a Szövetség szives támogatását, és remélem, hogy nemcsak az orvostudomány fejlesztése, hanem a közegészségügy javítása terén is jelentős sikerek fogják koronázni működését — Debrecen városának és Hajdú vármegyének színmagyar annyira értékes társadalmában.

Fogadjon Méltóságod és a Szövetség minden egyes tagja igaz tisztelettel nyilváníthat.

Vass.”

E köszönetnyilvánítás a debreceni Orvosszövetség feliratára adott válasza a miniszternek, akit dr. Bruckner Ernő főorvos indítványára lelkesen üdvözöltek Debrecenből — parlamenti nagybeszéde alkalmából, amelyekben kifejtette közegészségügyi programját s amelyben a magyar orvosok előtt meghajította az elismerés zászlóját.

Ujabb gyanúsított a Leirer-ügyben?

Győrben őrizetbe vettek egy pincért, akit Leirer Amália meggyilkolásával gyanúsítanak — Leirer Lőrinc fölfolyamodott a letartóztatás ellen.

Budapest, március 11. Ma éjjel szűkszávu távirat érkezett Győrből a budapesti főkapitányságra, amelyben a győri rendőrség közli, hogy ott őrizetbe vettek egy Büchler Zsigmond nevű 30 éves pincért, aki már hetek óta igen feltűnő magatartást tanúsít és a győri rendőrség szerint alaposan gyanúsítható azzal, hogy részes Leirer Amália meggyilkolásában. A főkapitányságon a győri rendőrség által elfogott pincér ügyét illetőleg egyelőre minden további információtól elzárkóznak. A rendőrségen mindazonáltal nem igen biznak ebben az újabb nyomban sem, mivel az utóbbi napok bejelentéseinek nyomozása is mindig teljes sikertelenséggel járt.

A vizsgálóbíró tudvalevőleg Leirer Lőrinc további fogvatartását rendelte el. A vizsgálóbíró határozata ellen Leirer védője a mai napon egy igen terjedelmes felfolyamodást adott be és ebben részletesen cáfolja a vizsgálóbíró következtetéseit. — A

vádtanács még e héten foglalkozik a védelem felfolyamodásával.

Ma délelőtt megjelent a budapesti büntetőtörvényszéken Vogel József dr. rendőrkapitány és azokat a jegyzőkönyveket, amelyeket a legutolsó időben Leirer Lőrinc ügyével kapcsolatban különböző vallomásokról fölvettek — átadta Medvés-Medico István dr. vizsgálóbírónak. A jegyzőkönyvek között van Uhl Lajos dr. Teréz-körut 2. szám alatti lakos vallomása, aki a rendőrségen

elmondta, hogy Leirer Lőrinc január 1-én nála járt és gratulált neki az újv alkalmából.

Nem felel meg a valóságnak, hogy Leirer akkor ágyban fekvő beteg volt. Hasonló vallomást tett Schöbert Ferenc fővárosi tanügyi tanácsnok is.

Kihallgatása során egyébként Leirer nem szívesen választott a vizsgálóbíró különböző kérdéseire és határozottan kerülni akarta az egyenes válaszadást.

A tegnapi hőszüvedés nem ártott a termésnek.

Budapest, március 11. Az idén már nem várhatók veszedelmes fagyok. Általában az ismert adatokból nem látszik valószínűnek, hogy a későbbi időkben erősebb éjjeli lehűlések következzenek be. A tegnapi lehűlés a termés mostani állapotában még nem vesze-

delmes. Baj csak akkor következne be, ha a májusi rendez fejlődésnek megfelelő állapot idején érné fagy a vetéseket és a fák, ami azonban az eddigi jelek szerint nem várható.

Kérjük mindenütt az Egyetértést

● HIREK ●

Napi rend:

Március 12., csütörtök. Protestáns: Gergely, római katolikus: I. Gergely pápa, görög katolikus: Theofanész. Napkelte 6 óra 21 perc, napnyugtá 6 óra.

Tanítók műsoros estélye az Arany-Bikában.

Március 12-én, délután 5 órakor az Arany Bika disztermében az összes debreceni tanítók és egyes vidékiek közreműködésével — szép egyetértéssel, tartalomban gazdag műsoros estélyt rendeznek a Debrecenben felállítandó Tanítók Háza javára.

Kolozsvár megszállásával egyelőre elvesztették a második Tanítók Házát. A budapesti Tanítók Háza pedig nem fogadhatja be az ország összes tanítóságának a közép- és felső iskolákban tanuló gyermekeit, azért akarják tehát az új Tanítók Házát itt, az ország második iskolavárosában, Debrecenben felállítani.

Ideális, szép, nemes, nagy eszme, gyönyörű gondolat: „hatni, alkotni, gyarapítani!” Az alapvető, szellemi munkás osztály: a magyar tanítóság, megkapóan szép példát mutat ezzel a ténykedésével. Ugy tesz, mint a hangyaállam: Ha elrombolták a hangya bolyt, — jobb, biztosabb helyen, új bokr és erősebb fűszálak köré azonnal megkezdik az új otthon felépítését. Az egyik apró rögöket cipel; a másik petéket, bábokat vonszol; a harmadik ennivalót gyűjt; a negyedik a vár falát rakja; az ötödik rendezgeti belüli az otthont. Ilyen forma ténykedést fejt ki a tanítóság is: A „Hetek Társasága” vidéken előadásokat rendez, onnan gyűjt; mások szindarabokat tanítanak, gyermek-előadásokat, irredentá-estélyeket rendeznek, ismét mások szellemi termékeiket ajánlják fel. Most pedig egyesült erővel vonulnak fel, hogy ezzel is megmutassák: „midőn honmentő, nemzetmentő, nemzetépítő munkáról van szó, nincs közöttünk kor, rang, felekezeti különbség, széthúzás, mert a hazaszeretben a közös, szent munkában egybeolvadunk.

Oh, mily szép, mily gyönyörű ez az alkotó munka! A tanítóság nem ismer csüggedést, bár fizetése a békebelinek csak 40 százalékát teszi, — fáradság, küzd, dolgozik, de a szellemi, alapvető, építő munkában minden téren igyekszik kivenni a maga részét.

Megszállták az ország egy részét, — a megmaradt kis magyar szigetnek a központból az ellenség tengerébe fény sugarat kell szórni, világító toronnyal kell kimagaslani és odakiáltani a körülöttünk tobzódó kulturátlan, barbár világnak: élünk és élni fogunk s ezer éves jogunk, fényes múltunk, történelmünk, magyar géniuszunk vezet és vezetni fog, míg az emberiség élni fog e földtekén, — itt a Duna—Tisza percelláján az Adria—Kárpát megyén. Miként a tavaszi napsugár új életet önt az alvó, természetli világba: úgy a tanítóság szellemi munkálkodása is kell, hogy új, kulturális fejlődésre vezesse a magyar társadalmat.

Ime Debrecenben a tanítóság mintaszerű egyetértéssel, keztefogva dolgozik, téglát hord, épít. Épít a nemzetnek, a hazának, a magyar kultúrának és önmagá-

Ma este lesz Kiss Ferencék szenzációs művészestélye.

Debrecen művészetszerető közönsége körében óriási érdeklődés nyilvánul meg a csütörtöki művészestély iránt, amelynek nagyszabású programja egyedülálló az ideai hangversenyszékhely magas színvonalával és változatosságával.

Rendkívüli várakozással néz a közönség Kiss Ferencnek, a Nemzeti Színház nagyszerű művésznének fellépése elé. Kiss Ferenc ma a legnépszerűbb művésze a magyar színpadnak: öserejű tehetségével a legszélesebb repertoárt öleli fel a Shakespeare-hősöktől egészen az operettek bonviván-alakjai-ig egyforma művészettel átélt alakok sorozatát állította a magyar színpadra.

Hosszabb idő óta most szerepel újra Debrecenben Perczel Sári, a kitűnő fiatal táncművésznő is. Perczel Sári legutóbb az elszakított területek nagy magyar városaiban szerepelt forró sikerrel: mindenütt a legnagyobb elismeréssel méltatták pompás plasztikáját, ragyogó technikai kájját és fel fogásának eredetiségét.

A művészestélyen mutatkozik be Debrecennek Forgács Rózsai, a Nemzeti Színház volt kitűnő művésznője és a Kamaraszínház igazgatója és Marik Irén, a most feltűnt elsőrangú zongoraművésznő.

A művészestély műsora a következő: 1. Forgács Rózsai: Reviczky: Az Isten. Arany: Tengerihántás. Kiss József: Szomor Dani. 2. Perczel S.: Greg: Keleti tánc. 3. Marik Irén: Bach-Bussoni: D-moll Toccata és Fuga. 4. Kiss Ferenc: Dalok a Mézeskalács és Arvácska c. operettek-ből; b) Petőfi: Fürdik a holdvilág. Juhászlegény, szegény juhászlegény. Befordultam a konyhára. 5. Perczel Sári: Lack: Pendantala valse. 6. Kiss Ferenc: Petőfi: Az örült. Zilahy: Katonatemetés. Ady: Az én menyasszonyom. 7. Marik Irén: Liszt: H-moll ballada. 8. Perczel Sári-Sötét Balázs: Chopin: Ballada. Halál és a lány. Perczel Sári: Plasztikai tanulmányok. a) Chopin: Megbélyezett. b) Csajkovszky: Édes álom. c) Wagner: Tűzvarázs. 9. Forgács Rózsai: Ady: Mindent másképp szeretnék. Az ócska konfliktusban. Szent-Margit szigetén. Vér és arany. Babits: Oly szomorú, hogy oly nehéz megélni. Kosztolányi: Vasárnap délután. 10. Perczel Sári: Brahms: Magyar tánc.

A művészestély fél 9 órakor kezdődik az Arany Bika disztermében. Jegyek kaphatók a Hegedűs és Sándor és a Méliusz könyvkereskedésekben és este a pénztárnál.

A debreceni m. kir. gazdasági akadémia és a Magyar Magtényesztési Részv.-Társ.

nemesített gazdasági és konyhakerti vetőmagjai

Csanak József K. Rt.
fűszerüzletében kaphatók.

Telefon 70.

nak. És ezt a szép, összhangzó munkát a magyar társadalom minden rétegének örömmel kell szemlélennie; de nem karba tett kezekkel, hanem segítő jöbblek nyújtásával. Támogassuk tehát tehetségünk szerint. Legyünk ott ma este mindannyian. Tanuljunk egymás munkáját megérteni s megbecsülni.

Az Egyetemi kör március 15-iki ünnepélye. Az Egyetemi kör szokásos március 15-iki ünnepélyét délután fél 3 órakor tartja meg, jó idő esetén a kollégium udvarán, vagy a disztermében. Az ünnepélyen a kántus közreműködésével, több szavaltat után az Egyetemi kör elnöke fog beszédet mondani.

A MEFHOS: március 15-iki ünnepélye. A debreceni egyetemi és főiskolai ifjúság az öszes bajtársi egyesületek, valamint a MEFHOS tagegyesületeinek bevonásával ez évben is nagyszabású ünnepség keretében üli meg március 15-ének évfordulóját. Délelőtt 11 órakor a Vármegyeháza disztermében.

163.2 milliárddal csökkent a bankjegyforgalom. A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma a március 7-iki kimutatás szerint a február 28-iki állománnyal szemben 163.2 milliárddal csökkent. E csökkenés az állami gőrkövetelések 23.7 milliárdos emelkedése révén állott elő.

Svájci piké és pedál női szalmakalapok 80-tól 120,000 koronáig a KALAFÜZEMBEN Piac-utca 9. sz., Bika szálloda épület. Átalakítás 60 ezer korona.

Bárhon megjelent külföldi vagy belföldi könyveket leggyorsabban Méliusz könyvkereskedés szerzi be.

Üvegkereskedelmi részvénytársaság (Tisza-palota) a képeretkezést bevezette. Minden e szakmába vágó munkát a legolcsóbban vállal.

Jókai-ünnep Berlinben. Berlinből jelentik: A berlini magyarság március 15-én ünnepli meg fényes keretek között Jókai születésének százéves évfordulóját az Esplanade-szálló disztermében. Az összes berlini magyar egyesületek összefogtak, hogy az ünnepséget minél méltóbbá tegyék egy belső tartalommal, mint külső megnyilvánulásban Jókai emlékéhez. Az ünnepségen megnyitót fog mondani Farkas Gyula dr., előadást tart Jókairól Gál János dr., akinek most van sajtó alatt Jókai költészetét sokban új szempontok szerint megvilágító munkája berlini Ludwig Voggersreiter kiadónál.

Varrógép javítások lelkiismeretesen és legolcsóbban Singer Co. varrógép részvénytársaságnál. —

Elfogták a Meszena-utcai padlás-tolvajt. A múlt napokban, — mint megírtuk — vakmerő padlás fosztogatás történt Barkó Antal kereskedő, Meszena-utca 1. sz. a. házában. A száradni feltett ruhákat ismeretlen tettes titokzatos körülmények között elvitte a padlásról. A feljelentés nyomán Földi és Hegedűs detektívek tegnap elfogták a padlás-tolvajt Szekeres László 22 éves boltiszlaga személyében. A hűtlen alkalmazott beismerte tettét és elmondata, hogy e hónap 5-én, a nagymosás után ment fel a padlásra, mikor tudta, hogy a házigazda családja távol van és az összeszedett ruhákkal a kerítésen át tavozott. A holmik eladását azután szertőjére bízta, azonban rajta vesztett, mert a defektívek ezen a nyomon elindulva tették ártalmatlanná. Mindkettőt átkölték az ügyészségre.

Irodafelszerelési különlegességek legolcsóbban Méliusznál szerezhetők be.

Szabó Gyula ujfehértói ig. kántor-tanító ünneplése. Az ujfehértói református egyház Szabó Gyula ig. kántor-tanítónak az érdemekben gazdag tanító-mester 34 évi példás kötelesség teljesítéssel, az ujfehértói egyház szolgálatában kifejtett munkássága és nyugalombavonulása alkalmából tiszteltére ünnepséget rendezett március 8-án délelőtt a templomban. Az alkalmi istentisztelettel kapcsolatos diszközgyűlésen Porzolt István lelkipásztor és a különböző egyházak és tantestületek nevében megjelent kiküldöttek üdvözölték a megérdemelt nyugalomba vonult tanítót. A szívből jövő szavakra megilletődött válaszlal és mondott köszönetet Szabó Gyula nyugalomba vonult ig. kántor tanító. A közgyűlés után az ünnepelt tisztelői a ref. isk. egyik termében társasbédre gyűltek össze. Hol sok szép felköszögtő hangzott el.

Iroda felszereléseit szerezze be Méliusznál.

A SALVATOR SÖR erősít, táplál, gyógyít. Ez a valódi, müncheni sörkülönlegesség csapolva csak a Bikában és az Angol Királynőben kapható.

Forgalmi adócsalásért megbüntetett kereskedők. A törvényes dr. Koháry tanácsa forgalmi adócsalásért 27 millió korona pénzbüntetésre ítélte Schiffmann Salamon építési anyag kereskedőt. Schiffmann megnyugodott az ítéletben, csak a bírság részletekben való fizetésére kért engedélyt az ügyészségtől. — Ugyancsak elítélték adócsalásért 1 millió 200 ezer koronára Nuszbaum Róza, debreceni mészáros is. Az ítélet jogerős.

Cigarettazik Ön? Sodorion Janina papirt!

Külföldi diszlelvélpapírok minden színben és minőségben Méliusz nál.

HERCZEG ANNA

modellházában
Piac-utca 41.

Tavaszi

Női- és leányfelöltők

Coverkout-
Burberry-
Kotschmer-
Ripsz- } kabátok

Modell kosztümök, —
szövet- és selyem dí-
szalt ruhák. Jumperek,
blousok, aljak, pongyolák, nagy választékban, legolcsóbban.

▼ SZÍNHÁZ ▼

MCSOR:

Március 12. A kis kadet, operetta. C) bérlet.

Március 13. Goldstein Számi, burleszk operetta. Fenyő Irma és Faludi Káimán, a pozsonyi magyar színház művészeinek vendégjátéka.

Március 15. A kis kadet, operetta. Olcsó helyárak.

Este: Bánk-bán, tragédia. Díszelőadás. Bérletiszűnet.

Honthy Hanna bucsuja.

Tegnap este bucsuzott az öt délbeli debreceni közönségtől Honthy Hanna a „Sztambul rozsája” címszerepében, kivételesen nagy játékművészetében gyönyörködttve a hosszú előadáson megjelenteket.

Mondanunk sem kell, hogy Honthy Hannát a közönség elhalmozta a tetszésnyilvánítások minden jelével, az első és második felvonás közti szünetet átlapsolták, virágajándékokat is kapott.

Betegsége után először lépett fel, aki Midilit játszotta azzal a kedves művészzel, amely minden alakítását jellemzi.

A többi szerepekben Unger, Szigethy, Virágháti, továbbá a csupa kedély és józóság, a kiválóan ötletes Markovits Andor a régiék. (sz.)

„A kis kadet” Farkas Imre poétikus operettje kerül ma, csütörtökön felújításra nagyszereposztásban.

Kovács Terus hosszú betegsége után ma este is fellép „A kis kadet” Katyi szerepében. Partnere, Markovits Bandi, — mint Matyi tisztiszoja lesz.

„Goldstein Számi” ez a nagyszerű, kacagtató bohózatos operette, pénteken és szombaton oly vig és mulatságos estéket fog szerezni, amilyenek már régen nem voltak a színházban.

Fenyő Irma, pozsonyi primadonna és Faludi Kálmán a népszerű komikus mutatkoznak be Debrecenben a „Goldstein Számi” bohózatos operettében.

„A cigány” Halasi Mariskával vasárnap délután, olesó helyekkel.

Apolló: Zoro és Horu, legjobb alakítása: Az ausztráliai menyasszony. Kisérők: Egy bolond százat csinál; Mindenki kérhet balesetbiztosítást, burleszk.

Vígsház: Claude Ferrare világhírű regénye: A csata. Az újabb filmek egyik legnagyobbika.

Uránia: Szombattól „Königsmark”.

Jönnek: Nöstény sátán, A zuhatag hőse, Aranyember, Nibelungok.

„Meteorban” szombaton és vasárnap „Quo vadis” világláger! Mindkét rész egyszerre! 2 és fél órási műsorok. Előadások 4, fél 7 és 9 órakor. Jegyelővétel péntektől.

Egész magyar honban
Híre jár már annak:
Nincs a kerek földön
Párja FEUERMAN-nak
Böröndöt, retikült,
Vagy utikazeltát,
Mindent legolcsóbban
és a legjobbat ad.
PIAC-UTCA 44. SZ.

URAKI

Kemény fehérneműt hőférré mossa és tükörfényesre vasalja:

BIRÓ

kelmefestő és vegytisztító, — Bika-épület.

Márciusi hó.

A verőfényes tavaszi napok után beköszöntött ismét a lucskos tél. Február napsugara az utcára csalta az embereket, haragos zöldre festette a buja fűszalakat és rügyeket fakasztott az élőfák galyain. A korzó kis koscsiban gügyögő piros pozsgás apróságai ép úgy a tavaszt hirdették, mint a mezők szerényen előkandikáló kék ibolyái. A téli napok után nyavalygó öreg köszvényesek örömsóhajlása egybeolvadt az ébredő természet zenéjével és csodás harmóniában tavaszról, életről beszéltek nekünk, faradt vándoroknak. Boldogok voltunk, hogy az átvacogott sötét napok után a korai tavasz veszi le vállunkról a mindennap gondját. Örömmel dobtuk le a foltozott téli kabátunkat és fizetők tűzelő szén számlánk utolsó hirt részletét. Örömnünk azonban korai volt, mert a kellemetlen vendég váratlanul visszatért.

Havas fehér arcával bekopogtatott ismét a páras ablakon és fagyos karmaival letarolta a természet korán kelő kicsinyeit.

„Mandulafa, mandulafa, de kevés a virág rajta”, — „de még az a kevés is lefagyott tegnap éjszaka”, — énekelheli a fűzfa-poéta.

Mandula nélkül esszük a puszterlit és habos-csókot az idén — legalább is itt Debrecenben, mert a korán nyíló mandulavirággal elpusztult az ingyencek kedvence: a barnakabátos fehér mandula urfi is.

Szeszélyes, huncut idő. A hó eltűnt, sár jött utána, a sarat elvitte a metsző szél és maradt a víz, a vizet pedig kemény jéggé fagyasztotta a beálló hideg.

És mindez 3 nap alatt, lágy tavasz után. Mert kemény fagy volt tegnap éjszaka — a kertek nyíló bimbói, fésző rügyei siratják.

A sok bosszankodás mellett azonban öröm is kísérte a késői hótakarót. A leányok és asszonyok kislettek korán reggel s megcsapkodták arcukat a márciusi tél fehér balzsamával. Mert nem a Jes-pudertől, vagy Baeder arckémtől szépül a magyar leányok piros rózsás arca. A márciusi hó lágy pihéje kell annak. Biztos szer. — természetes és olesó, hatásával csak a könnyek édes-sós patakja vetekszik.

Leányok, asszonyok, ha már ennyire kedvetekben jár az Idők Ura — hóharmatos arcotok, vértől égő szátok átszellemült szépségével kérjétek őt nagyon, hogy a márciusi hó frissen nyíló piros rózsáit a korai tavasz meleg napfényével csókolkassa, apolgassa arcotokon.

Hadd bujjanak elő a fehér paplan alól az alvó növények, viruljanak a mezők, zöldeljenek a fák, teremjenek a szántóföldek; legyen kikelet mindenütt, erdőn, réten, utcán, szobában — de különösen az emberek szívében.

Trefás kedvű, haragos március mutasd meg ismét mosolygó arcodat; inkább megigérjük, hogy mi is jók leszünk!

Dersenyei Zsolt.

Jó és olesó fényképeket csak
BAGOSSY SÁNDOR
készít. — Egyház-tér 3-ik szám alatt

SOÓS
ELSŐRANGU URISZABÓSÁGA
Kereskedelmi- és Iparkamara
épület, Verbóczy-utca 2. szám

Az Izraelita Nőegylet teaestélye.

Tegnap éjjel zajlott le a Bika-szálló dísztermében az Izraelita Nőegylet vig farsangi éjszakája, egy erkölcsileg, mint anyagilag igen szép sikerrel. A teaestély nívós műsorral volt egybekötve, melyet a katonazenekarral nyitott meg. Nöth Antal vezénylével.

Ezután vig tánc jelenetek következtek, melyeket bájos, fiatal urleányok adtak elő óriási sikert keltve. A „Pierettek és Pierrot” táncjátékot Kardos Evi, Bardács Györgyi, Hegedüs Klári, Nussbaum Lilli, Friedländer Edith, Csengeri Klári táncolták Franck Tibivel az élükön nagy készséggel, meglepő grációzitással. Az „Uccai jelenet” Jakabfi Magda és Szőke Magda táncolták, az előbbi suszterinas, az utóbbi milimari jelmezben kedvesen, eredetien, nagy derűt váltva ki.

Két bájos kis primadonna: Acél Édi és Franck Lici nagy tehetséget árultak el játékuikkal. A „Pletyka” c. groteszk mimi-

kai jelenetet Kardos Tusi adta elő kitünően, — nagy hatást keltve.

Most következett a műsor clouja: Schumann „Carneval”-ját táncolta két szebbnél-szebb urleány, Ch. Percel Karola művészképző iskolájának valogatott növendékei: Révész Annus, Rózsa Kató, Molnár Böske, Weisz Ella, Molnár Lilly, Ihász Lilly és Hajós Klári szerepeltek a darabban hivatásos táncosokat szégyenítő tudással, gyönyörű plaszticitással frenetikus tapsokat aratva.

Külön meg kell emlékeznünk Ch. Percel Karoláról, ki a műsört tervezte, a táncokat betanította és akinek köszönhető, hogy a szereplők tánc-tudásuk tekintetében oly magas színvonalon állanak.

Műsor után tánc következett, mely kitünő hangulatban reggelig tartott.

A megjelent hölgyek névsorát holnap számunkban közöljük.

Egy és fél évi börtönbüntetést kaptak a pocsaji gyilkos cigányok.

Annakidején megemlékeztünk arról, hogy Simon Péter és Simon Imre pocsaji cigányok vasvillával és kapával agyonverték Lakatos Rézműves Andras 26 éves cigánylegényt.

Tegnap délelőtt tárgyalta ezt az ügyet a debreceni törvényszék. Több cigány szemtanu kihallgatása után dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő terjesztette elő szakvéleményét. Előadta, hogy öt sérülés között kettő volt halálos. Az egyik a

fejtető baloldalán lett ejtve többszöri csonttörést okozva. A másik ütés a balbalantékat érte és behatolt az agyállományon keresztül a koponya alapig, átvágva több ideget s nagy vérvesztéséget okozott.

Az ügyész halált okozó súlyos testi sértés miatt emelt a két cigány ellen vádat. A bíróság ítéletében mindkettőjüket egyenként 1 és fél évi börtönrre ítélte. Az ítélet ellen mindkét fél felebezett az ítéletátlához.

KÖZGAZDASÁG

Kisebb árjavulás a terménytőzsdén.

Budapest, márc. 11. A mai terménytőzsde alig vett tudomást az amerikai gabonátőzsdékről beérkezett jobb helyzetjelentésekről. A buza ára Chikágóan 4 centtel drágult, úgy hogy a tegnapi három és félcentes áremelkedéssel körülbelül visszahozta a néhány nap előtt szenvedett nagyarányú veszteséget. Nálunk a spekuláció nem itéli meg kedvezően a hosszirányzatnak ezt az erőlködését, mert egyáltalán nem vette kalkulációba az amerikai magasabb gabonáárakat. A buza ára a pesti tőzsdén ma üzlet nélkül egyáltalán nem változott. Az irányzat tartott, úgy hogy a tegnapi buzárok változatlanok maradtak. A rozs ára ötezer koronával emelkedett.

A terménytőzsde hivatalos ár-folyamai a következők: Buza: szavidéki 76 kg.-os 532.5—535, 77 kg.-os 557.5—540, 78 kg.-os 542.5—545, pestvidéki és fehér-megyei 76 kg.-os 530—532.5, 77 kg.-os 535—537.5, 78 kg.-os 540—542.5, rozs 432.5—437.5, takarmányárpa 360—380, sörárpa 450—470, köles 260—270, zab 410—420, tengeri 245—250, korpá 217.5—220, lucernamag 20—22, lóhere mag 22—24 ezerig.

A korona 0.0072

Zürich, márc. 11. Páris 2680, London 2479 és fél, Newyork 519 és fél, Brüsszel 2825, Milánó 2150,

Hollandia 207.45, Berlin 123 és háromnegyed frank (100 billióra), Bécs 0.0073.30, Szófia 380, Prága 1545, Varsó 99 és fél, Budapest 0.0072, Belgrád 870, Bukarest 255.

Az aranykorona mai árfolyama a londoni aranyjegyzés alapján 14,654—papirkorona.

Ma is lanyha volt az értéktőzsde.

Budapest, március 11. A mai tőzsde rendkívül üzletelen volt, az irányzat tovább lanyhult. Már a megnyitás rendkívül lanyha volt és ez a lanyhaság egészen a tőzsdeidő végéig tartott, sőt az utótőzsdére is áthúzódott. Minden értékcsoportban 2—3 százalékos áremorzsolódás volt. A Magyar Hírel felbontotta feltett árszintjét és a 400 ezer koronás értékhatár alá hanyatlott. Az általános lanyhaságot nem ellensúlyozta az intervenció bizottság tevékenysége sem, amelynek különben ma nem is lehetett volna kedvező hatása, mivel a bankok csaknem kivétel nélkül mint eladók szerepeltek és ma is folytatták exekuciós eladásait.

A mai árfolyamvesztés mértékét jellemzi, hogy a Ganz Danubius 90 ezer korona árfolyamvesztéssel 250 ezer koronáig esett vissza. A Ganz Villamosági 50 ezer korona veszteséggel zárult. A Fegyver is rendkívül mély pontra süllyedt, a mennyiben 700 ezer koronás árszint alá hanyatlott. — Feltűnően lanyha volt a Georgia, amely a mai tőzsdéidő végén tegnapi kurzusának mint egy 7 százalékát veszítette el.

Az Egyetértés telefonoszáma: 4

A TÁLTOSFIU.

— REGÉNY. —
 Irta: **OLÁH GÁBOR.**

LVII

Szinte látja, hogy lép ki a magas küszöbön, hogy tér át Vár-utcára, hogy ugrik utána egy sötét kapu alól Zsutai diák, hogy szurja lapockájába hosszú törjét, hogy menekül a bosszúálló a sikátorok zeg-zugán, s Deák István hogy tántorog a fal mentén előre, míg valaki át nem karolja, hogy el ne essék... Szive ugy elszorult, hogy szinte fuladva kapott levegő után. Ujra füle közzé vágott a lónak, most már szinte vágatva ment hazáig.

Eh, mit! Deák István is nagy kutya volt; ha megütötte lábát a szalmában: maga kereste magának. Sívógó? Sívógó közönséges rongy ember volt, a földnek gyász terhe; odalenn a gödörben, ha feloszlik, legalább megtermékenyíti zsirjával a talajt: szebben nő a fű, meg a vadvirág.

Bekocogott a kis alacsony ablakon. Éberalvó felesége rögtön ugrott föl és nyitotta előtte a kaput.

Bakóné ugy volt kapatva, hogy sohasem kérdezte urától: hol járt? Az ember pedig nem szokta feleségének orrára kötni minden ügyét-bajját. Egy hang nélkül fogott ki. Mikor Zsuzsika segíteni akart neki, rászólt csöndesen:

— Eredj. Feküdj le.

Az asszony engedelmesen bement.

Bakó szokás szerint végigverte a kocsii párnáuléseit és le-söpörte a lábszőnyeget. Ezzel a söprő mozdulatával nehézkes tárgyat sodort le a földre. Fölveszi — a Nagy Gábor tömött pénzes tárcája. Erzi, hogy tele bankóval.

Jéghideg fuvalat borzongatta végig a maga árnyékától meg nem ijeddő embert.

Uristen, hogy került ez ide?

Bizonyosan a dulakodáskor esett ki a zsebéből, s ott maradt a kocsii szőnyegén. A halápi erdő sötét mélyéből hozta magával, a gyilkosság színhelyétől hazáig: ott guggolt a háta mögött ez a Sátán-tarisznya; talán ezt érezte néha-néha, mikor idegesen hátrafordult, mert ugy rémlett, mintha valaki még ülne a kocsijában.

Últ is. Ezer meg ezer bankó.

Most már mit csináljon? Hova tegye! Ha fölviszi a rendőrségre, kikérdezik, hazudnia kell, még eltalálja szólni magát. Megtartsa? De hiszen akkor lopott jószág; bár a kis ujját sem nyújtotta ki érte. Eldobja valahol? Akkor mást gazdagít vele, talán épen olyat, akinek még többje van.

Szörnyű vakutcaiba jutott; sem előre, se hátra.

Ezen még gondolkozni kell. Van idő.

Fogta a tömött bugyellárist, becsavarta egy szarvasbőrbe s bedugta a kocsii ládjába. Ott nem kotorászik rajta kívül senki. Bement, lefeküdt. Hamarosan mély álomba merült.

16.

Az átkozott pénz.

Alig állott be a tél, négy kis gyermekük megkapta a skarlát-himlőt. Laci kimaradt a bajból, ugy látszik, táltos fiun nem fog a gyermek-betegség.

Ott feküdt a három leány egy ágyon; a fiu, Pista, másikon. Bakóné rémülten szaladt orvosért; Isten bűnéül ne vegye: Lacikát féltette különösen.

Az öreg Ujházy káromkodva, morogva dörrentett be a nyomorúságos kis lakásba. Az idő már hátra vágta, nyaka meghajolt, mégis beleütötte homlokát a szemöldökébe.

Megállott és elkezdett kárpálódni:

— Ejnye, a keze száradjon el annak a marhának, aki ilyen alacsonyra szabta ezt az ajtót. Tán nem is emberek számára fabrikálta, hanem rőfögő malacoknak. Isten vakítsa meg a boldogját.

A kis Bakóné remegett a szörnyű nagy ember előtt. Ujházy ráförmedt:

— Na, mi a baja? Kinek van baja? Mi?

— A gyermekek... doktor ur kérem szépen...

A két ágyra mutatott.

Az öreg medve odament és megvizsgálta a kis szenvedőket. Már akkor ki is ütött testükön a vörös folt. Himlősök, persze, hogy himlősök. Mind megkapta? Nem; az az egy kis fiu még tiszta. El kell különíteni. És tisztaság, tisztaság mindenütt, a teremtésit, mert máskülönbben halomra hullanak! A szegénység és a piszok ugyan együtt jár, de el lehet őket vágni egymástól. Csak tejet szabad itatni a betegekkel; hadd legyenek jó melegben; ha meghűlnek: kámpec, akkor aztán meg lehet rendelni a négy kis koporsót.

Bevágta maga után az ajtót, ment. Odakinn még összeszidta a kocsisát, amiért távol állott a gyalogjárótól:

— A sárban mázskáljak érted, te félbolond? Essen hasra veled a fene...

Bakóné éjet-napot eggyé tett, hogy kiragadja gyermekeit a fekete angyal kezéből. Fájdalmas önvád verte sziven; azért szenved ez a négy kis ártatlan, mert egyszer azt találta mondani oktalan göggyében: nem adnám Lacikát valamennyiért!

— Folytatjuk. —

Hirdetmény.

A Böszörményi-ut 71. sz. a. kb. 800 négyszögöl területű szőlő Debrecen város Árvaszékén, Csapó-u. 19. sz., I. emeleten, 1925. évi március 18-án, délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen haszonbérbe adatik. Az árverési feltételek ugyanott, a közgyám-nál tekinthetők meg.

Városi Árvaszék.

A szerkesztésért felelős:
POSCH DEZSŐ.

Felkérjük azon urat, kinek személyét már ismerjük, hogy f. hó 6-án, csütörtökön délelőtt a Piac uccán a Kis-Debrecen vendéglő előtt, a járdán egy sor **fehér gyöngyöt** megtalált, Hatvan ucca 35., I. e. adja le) hol magas jutalomban részesül, ellenkező esetben a rendőrségen leszünk kénytelenek jelentést tenni!

Bénautók legolcsóbban
Vértessy Jánosnál.

Telefon éjjel-nappal: 1042.

Autogén hegesztés, minden gépjávitás, Miklós ucca 53. szám. (Lakás Arany János ucca 24. sz.)

SZABÓ JÁNOS
 uri szabóságába, Püspöki palota,

megérkeztek a tavaszi finom szövetek. — 1 zakó öltöny, tiszta gyapjú szövetből már 1.750,000 koronától, finom kamgarn szövetből már 1 millió 850,000 koronától készit méret után a legújabb divat szerint.

A
Baksör
 csapolást a
Gambrinus
 már megkezdte.

Elusztithatatlan Rabaszékér
 kerekék, hintó gummikerekék

RIESZ HENRIK
 kocsii gyárában.

CIPŐK
 rendelésre legszebb és legtartósabb kivitelben olesón készülnek

Polláknál, Halköz 4.
 Fejelés, talpalás és apróbb javítások gyorsan, jól és olesón. Tisztviselőknék és Intézeteknek kedvezmény!

Sürgösen eladó
 két garnitura
 magánjáró cséplő

Tanulókat felvesz:
Vértessy János
 Miklós ucca 53. sz. — Telefon 10-42.

Czement-lapok,
 kutgyűrűk, betonvályuk
 legolcsóbban kaphatók

Lukács Vilmos és Testvére
 Debrecen, Hatvan ucca 7.
 Telefon 308. szám.

Gazdák és gyárosok
 figyelmébe!

CREOLINT

és egyéb fertőtlenítő szereket,

Patkány és egérintőkat, kötszereket és mentőszekrényeket

stb. a legjobb minőségben a legolcsóbban szeresheti be a:

KORZÓ DROGUERIÁBAN

Debrecen, Piac ucca 49. sz.

FRANCIA „Coty”, „Roger & Gallet”, „Houbigant” parfüm különlegességek beérkeztek. —:

Kész hencserek, diványok, madraczok és paplanok

legjobb kivitelben, jutányos árban kaphatók:

Erdős Sándor
 kárpitos és paplanos,
 Simonffy ucca 13. szám.

Megrendelést és javítást elfogadok.

M. NAGY MIHALY
 kalapos mester. — Női- és férfi kalpok nagy raktára.
 Debrecen, Csapó ucca 17.
 (Szinházi átjáró) — Telefon 10-38.

Alakítások pontosan eszközöltetnek. — Uj női szalmakalapok 60,000 koronától.

Lapkihordót

felvesszünk az

EGYETERTÉS

kiadóhivat-lában, Kossuth u. 2.

MEGJELENT!

SZATHMÁRY ZOLTÁN
A DEBRECENI SZINHÁZ TÖRTÉNETE.

K A P H A T Ó:
„MÉLIUSZ”
 KÖNYVKERESKEDÉSBE

MEGHÍVÓ

A Borsod-Miskolci és Debreceni István Gőzmalom Részvénytársaságnak

1925 március hó 21-én déli 12 órakor Budapesten, a Hazai Bank Részvénytársaság üléstermében (V., kerület, Harmincad ucca 6-ik szám) tartandó

RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1924. évi mérleg megállapítása, határozat a nyereség felosztása és az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény iránt.
 2. Az igazgatóság kiegészítése.
 3. A felügyelő-bizottság megválasztása és tiszteletdíjának megállapítása.
- Az 1924. évre vonatkozó igazgatósági jelentés és a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg 1925. évi március hó 13-tól kezdve a részvénytársaság miskolci irodájában közzétetik.
Miskolc, 1925 március 9.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen részt venni kívánó részvényesek felkértek, hogy részvényeiket az alapszabályok 19. §-a értelmében 1925 március 18-ig bezárólag, Miskolcon a társaság pénztáránál, vagy a Miskolci Takarékpénztárnál, Debrecenben a társaság István gőzmalomának pénztáránál, Budapesten a Hazai Bank Részvénytársaságnál elismervény ellenében tegyék le.

KIVONAT AZ ALAPSZABÁLYOKBÓL: 19. §. A közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír, ki részvényeit legalább 14 nappal a közgyűlés előtt a társaság könyveibe nevére átíratta és részvényeit, a még nem esedékes szelvényekkel együtt, legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóság által meghatározott és a meghívóban közzétett helyeken, vagy pedig a társaság pénztáránál letéteményezte. Ily részvényesek minden öket tulajdonjogilag illető részvény után egy szavazattal bírnak.

Vagyonmérleg 1924 december 31-én.

VAGYON: Telepeink: Miskolc, Debrecen, Hatvan, Szolnok, Szegi. Érdekeltségeink: Wien, Ebenfurth, Schwechat, Kassa, Losonc, Nagysáros, Csány, Igló, Békéscsaba. Malomtelepek: Miskolci, debreceni, szolnoki és szegyi malomtelepeink a hozzátartozó telkekkel, iparvágányokkal, gyári, irodai és laképületekkel és az összes gép- és malomberendezéssel együtt, a külön-külön vezetett főkönyvi számlák szerint összesen 13,423,897,47 korona. Malomszerek, szerszámok és butorok 33,124,133,04 korona. Lovak és kocsik 132,849,726,88 korona. Termény- és őrleménykészlet 65,372,127,627,83 korona. Zsákkészlet 1,956,239,125, — korona. Anyagkészlet 252,022,300,12 korona. Tüzelőanyagok 66,597,563, — korona. Készpénz 550,776,855,22 korona. Értékpapírtárca: A velünk érdeklődésben álló Getreide A. G. Wien, (Wiener und Ebenfurth Dampfmühlen Schoeller & Co A. G. Wien, Erste Wiener Walzmühle Vonwiller & Co Wien, D. Kellner Schwechat), Vereingte Mühlen A. G. Pozsony, Első Békéscsabai Gőzmalom Rosenthal Márton Rt., Békéscsaba, „Farina“ Hazai Termény- és Árukereskedelmi Rt., Budapest, tárcánkban levő részvényei 1,765,354,802,40 korona. Hadikölcsönkötvények 1,513,080, — korona. Egyéb értékpapírok 554,221,704,75 korona. Tisztviselői nyugdíjalap értékpapírkészlete 468,505,232,18 korona. Előre fizetett biztosítási díjak 104,162,168, — korona. Előre fizetett kamatok 1,150,160,103, — korona. Folyószámlakövetelések: könyvkövetelések 21,361,728,192,45 korona, terményre adott előlegek 7,486,971,418,82 korona. Végösszeg: 101,269,777,930,16 korona.

TEHER: Részvénytőke 4,250,000,000 korona. Tartaléktőke 2,231,702,012 korona. Értékesítési tartalékaalap: állomány 1923 december 31-én 9,710,352,44 korona, ennek folyó évi 5%-os kamata 485,517,56 korona, összesen 10,195,870 korona. Felújítási alap: állomány 1923 december 31-én 985,005,833,86 korona. 1924. évi tartalékozás 3,000,000,000 korona, összesen 3,985,005,833,86 korona, levonva elhasznált gépezet pótlásáért Miskolcon 3,312,677,021 korona, Debrecenben 360,529,180 korona, összesen 3,673,206,201 korona, marad 311,799,632,86 korona. Adótartalék 7,500,000 korona. Borsod Miskolci és Debreceni „István“ Gőzmalom magyar malomiskola alapja 20,000,000 korona. Malmaink hadirokkantjainak gyámolítási alapja 250,000 korona. Borsod Miskolci és Debreceni István gőzmalom „tisztviselői nyugdíjalapja“ 1,500,000 korona. Elaggott vagy munkaképtelenné vált munkásaink ellátási alapja 1,500,000 korona. Tisztviselői segélyalap 4,494,322,29 korona. Munkás segélyalap 45,458,903 korona. Tisztviselői nyugdíjalap 2,469,437,633,50 korona. Hatvani Deutsch Bernáth-féle tisztviselői segélyalap 18,347,46 korona. Forgalomban levő elfogamánnyok 25,630,000,000 korona. Hitelezők 57,200,657,478,35 korona. Fel nem vett osztalékok 92,328,236,20 korona. Készpénz-advadékok 58,583,50 korona. Nyereségmaradvány 1923. évről 2,875,927,38 K. Folyó évi tiszta nyereség 8,990,000,983,62 korona, összesen 8,992,876,911 korona. Végösszeg 101,269,777,930,16 korona.

Veszteség- és nyereség-számla 1924 december 31-én.

TARTOZIK. Adószámlának 1,421,208,724,54 korona. Felújítási alap számlának 3,000,000,090 korona. Nyereségmaradvány 1923. évről 2,875,927,38 korona. Folyó évi tiszta nyereség 8,990,000,983,62 korona. Összesen 8,992,876,911 korona. Végösszeg 13,414,085,635,54 korona.

KÖVETEL. Nyereségáthozat 1923. évről 2,875,927,38 korona. Őrlési nyersjövedelem-számlától, az összes üzemi költségek levonása után fenmaradt nyers haszonért 13,411,209,708,16 korona. Végösszeg 13,414,085,635,54 korona.

Megvizsgálta és rendben levőnek találta:

Az igazgatóság

A felügyelő-bizottság

Egyik ügyfelem átvenni szándékszik Nagy Sándor hozsupályii gőzmalomának egy részét, miért is Nagy Sándor hitelezőit felkérem, hogy üzleti követeléseiket nálam jelen hirdetmény közzétételétől számított 8 napon belül jelentsék be, mert ellenesben figyelmen kívül fognak hagyatni.

Dr. Liedermann Henrik
Ügyvéd Debrecen, Kálvin tér 3. szám

MANDEL JÓZSEF
kárpitós, Miklós ucca 31. sz.
Hencserek, diványok raktáron. Megrendeléseket, javításokat olcsón vállal

TAKÁCS IMRE
zongora-hangoló, hangszer készítő, orgona építő. — Elvállal mindennemű hangszer javítást, úgy helyben, — mint vidéken.

PIAC-UTCA 56. SZ.

A VILÁGHIRŰ
„DEERING“ petroleum traktorok
megérkeztek

Megtekinthető a Hajdu és Biharmegye kizárólegos vezérképviselőtnél
a Debreceni Vaskereskedelmi R.-T.-
nál Debrecen, Király ucca 4. sz. alatt. — Telefon 808. sz.
Kérjen prospektust! Kérjen prospektust!

TELEFON 10-04. SZ. INGYEN TELEKI UCCA 71.

sehol semmit, de jutányosan szakszerű munkát kap, úgy az
electrotechnikai, mint mechanikai szakmában a

„HELIOS“

cégnél, Teleki ucca 71. sz. alatt. Elvállal mindennemű villamos világítási, erőátviteli, házcicsengő, telefon, távirószere-
léseket, anyagokat raktáron tart. Electromos méréseket esz-
közöl. Orvosi, mérnöki, iskolai, fizikai műszereket, toronyóra
művek, villamos óraberendezések, villamos gyógyászati készüléke-
ket, villamos főző edényeket, vasalókat, fűtőtesteket, irógépeket és
számoló gépeket. „Nacionál“ kasszákát javít és ezek jókarban tartását
minimális havi díjazással vállal. — Nikkelezés, akkumulátor töltés.

SOMOSSY LÁSZLÓ DEBRECZEN
Kistemplombazár. — Hajdumegye szállítója.

A J Á N L J A:

100 százalékos tiszta gyapju
kitűnő minőségű férfi- és női-

RUHAKELMÉIT.

OLCSÓ GYARI ÁRAK. ÓRIÁSI VÁLASZTÉK

APRÓHIRDETÉSEK

Debreczen és az egész Tiszántul közönsége olvassa

az ön apróhirdetését 8000 koronáért, amelyet felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajdudföld vagy a Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalában és a Csáthy-féle könyvkereskedésben (Plac ucca.).

Öt ujságban jelenik meg a feladott 10 szavas alkalmi hirdetés, ha a fent sorolt lapok bármelyikében befizeti a 8000 koronát, minden további szó 800 korona. — Vastagabb betűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

Ajánlat

Egy
szoba butorral, vagy annélkül kiadó. Sestakert, Komlói ut 52. 2176

Maradék
klópli-csipek kaphatók Benyát, Péterfia 11. és Piros, Péterfia 34. 2179

Finom
fehérnemű varráshoz bázhoz ajánljuk Tarcsiné. — Möriz telep. Dobó ucca 6. 2180

Boross-Gárdos
budapesti magántanítézte felelősséggel, legolcsóbban előkészít magánvizsgákra. Értekezhetni helyben. Rákóczi ucca 23. 2181

Angol
leckéket ad nyelvmester. — Jutányos árak, gyors siker. Tanulni óhajtok méltóztatásnak címeket „English lessons” jellegre az Egyetértés kiadóhivatalában leadni, felvilágosítás levélben közöltek. 2182

Eleserélem
nagy szoba, konyha, villanyvilágításos lakásomat hasonlival. Fézeli ucca 4. szám, 2. ajtó. 2185

Egy
két ágyas butorozott szoba uri embereknek kiadó, Csillag ucca 69. 2187

Különbejárati
butorozott szoba azonnal kiadó. Széchenyi u. 18. sz. 2189

Egy
szoba, előszoba, konyha spájz átadó. Péterfia ucca 21. 2190

Pénzkölcsönök
háza, földre és váltóra legelőnyösebben közvetít a **Közvetítő Bank**, Plac ucca 42. 1611

Üzlethelyiség
lakással azonnal átadó. Cim a kiadóba. 2154

Kettő mázsa búzát
fizetek két szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló üres lakásért. Cim Kontsek fiókület, Plac ucca 22-24. 1964

כשר
husvéti kokadi bor 25 litertől feljebb literenként 17.000 koronáért kapható Széchenyi ucca 25. Weisznál. F560

Különbejárati
szoba kiadó a Plac u. legszebb helyén. Cim a kiadóban. F620

Betársulnék

női szalon vagy más jó életképes meglévő üzlethez.
Igen szép lakással rendelkezem.
Cim a kiadóban.

Mag.
garantált, adagja 1000, szegfű 5000. Koszoru, felirattal 120.000 Paczeltnél. T753

30-35 millió
korona heti kamatra arany- és ékszer fedezet mellett kiadó. Cim a Függetlennél. F613

Eleserélném
főterhez közel fekvő, két kisebb szobából és tartozékaiból álló lakásom olyan hasonló, de nagyobb lakással, hol tényleg meg van engedve. Lehet közeli kertben is. Cim a Függetlennél. F581

Mosni
és vasalni, takarítani házhoz megyek. Cim Plac u. 21., házmeztérnél. F618

Kettő
butorozott szoba, modern, tágas szép szobák kiadó Plac uccán. Cim a kiadóban. H640

Mansz.
szövődejében Burgundia 1. sz. alatt legjutányosabban és legszolidabban kapható mindenféle pamut, vászon és len-ár. Bérszövésbe kender, lent, pamutot és gyapjút vállalunk. H644

Eleserélném
villanyvilágításos nagy szoba, nagy konyhás lakásomat hasonlival. Péczeli ucca 4. szám, 2. ajtó. T778

Egy
szoba, konyhás lakást adok annak, aki butoromat is átveszi. Cim e lap kiadójába. T779

Eleserélném
Plac uccai 1 szoba és konyhás lakásomat mellék uccai ugyanolyannal. Rétekezhetni d. u. 3-4 óra között. Cim a kiadóban. T781

Kvartély
azonnal kapható Rákóczi ucca 54. sz., hátul az udvarban. T782

Belvárosban
3 szobás uccai földszintes lakás azonnal átadó. Cim kiadóba. T785

Haszonbérbe
kiadó Debreczen közelében 5 holdas, kitűnő karban levő szőlő, szép kerti nyaralóval, többrendbeli lakással, melléképületekkel, elsőrendű fajszerűvel, szép gyümölcsösökkel, szőlő- és pincegazdasági felszereléssel, egy vagy több évrre. — Felvilágosítást nyújt Abonyi ögyvéd, Plac ucca 68. Telefon 494. sz. T780

Kereslet

Jobb
családból való, tisztességes kiszolgáló leány, kimérésben óvadékkal felvétetik. Cim Egyetértésnél. 2188

Egy
ügyes buffés leányt felvesz azonnali belépésre Lőrincz, Margit-Park. 2177

Elveszett
kedden délbe valóságintul leg Csapó uccán Szappanos u. 7. számig antik fél arany függő. — Megtaláló jutalomban részesül Szappanos u. 7. szám. 2178

Jobb
családból ügyes 14 éves leányt felveszek. Rákóczi 11., keresztútján. 2183

KERES
uri ember különbejárati uccai butorozott szobát, uri helyen ebéd-, vacsorával. Ajánlatot Egyetértés kiadóhivatalába „Tisztviselő” címre kér.

KÉT
szobás lakást keresek lelépéssel. Ajánlatok az Egyetértéshez. Esetleg egy szoba, konyhás és verandás lakást adok. 1562a

Használt
könyveket egész könyvtárakat állandóan vásárol Harmathy könyvkereskedése Füvesz kert ucca 14. H517

Bádigos
és fényező tanoncok jó fizetéssel felvétetnek Gebauer fémműgyárnál Homokkert, Híd u. 10. T703

Asztalostanuló
felvétetik, Wangor Antal épület-és butorasz-talos, Csapó u. 9. T766

Német
kisasszonyt keresek 3 éves kis fiam mellé Nyiregyháza. Ajánlatok közni lehet a Rózsa áruházban. Debreczen, Alföldi palota. T771

2-3 szobás
fürdőszobás lakást keresek lelépéssel, esetleg garzon lakással cserél. Sándor ékszerész. H637

Ügyes
varróleányok felvétetnek Halmágyi divatházban. F617

Géplakatos
tanuló felvétetik Arany Janos ucca 37. Ehrenreich Sámuel. F619

Rövid
zongorát, jó állapotban keresek megvételre. — Weisz, Vargakert. Telefon 10-56. F621

Hirdessen az Egyetértésben.

Eladás

EGY
látható írásu Curlr gép olcsón eladó Egyetértésnél. 1776

Eladó
100-120 mázsa elsőrendű anyaszéna, 1000-1500 kéve csutka kisebb tételben is acsádi kövesut mentén, város-hoz 2 kilométer. Nyíl ucca 34. 2189

Ondódon
24 hold szántóföld, tanya épületekkel Fáy dűllőben eladó. Értekezni Csapó ucca 22., hentesüzlet. 2186

Eladó
tizenhatezer csertéglá, hatvan akácfa szereszámnak. Rákóczi 38. 2191

Eladó
a Diószegi útfélen levő Györffy szőlő telepen peronospora mentes, fajliszta Rizling, Ezerjó, Kövidinka sima szőlővessző. Érdeklődni a helyszínen. 2152

Eladó
Ondód, Percz-dűllőben 5 kat. hold föld búzavetéssel. — Kiadó kis Macson 13 kat. hold föld megszántva, azonnal átvehető: Veress ucca 20. 1910

Paragott
hálószoba butor sürgősen, olcsón eladó. Megtekinthető délelőtt. — Bundi u. 8. 2025

Kismaeson,
a Dragótha-féle birtokból 18 és 20 hold elsőosztályu föld részletekben is eladó. Dr. Pécsy ügyvédnél, Verbőczy u. 2. sz. T696

Röfösüzlet,
kitűnő helyen, törlesztésre eladó. Érdeklődők „Textil” jellegre kiadóba irjanak. F605

Ondódon,
Veréb dűllőben, a 7-ik km-nél eladó 3-4 hold föld. Értekezni Batthyányi 17., ügyvédi iroda. H622

Villanyerőre
berendezett tűzfűtő, fűrés és aprítógép, motorral együtt, körfűrészlapok, stránszekér, talyiga eladók. Holczer fatelep, Károly Ferencz József ut 3-b. H632

1 drb
3-as Wertheim cassa eladó. — Darabos ucca 29. sz. F622

Zongora,
hosszu, erős hangu, igen jó karban levő, bármely elfogadható áron eladó. Teleki 43. H642

Egy
duplafedelű arany kronometer óra eladó. Teleki ucca 7. H643

Eladó
5 öl tölgyhasábfá, ölenként K 680.000. Varga ucca 11. H645

Máv.
6 HP. 17 éves gőzcséplőgarnitúra eladó tartozékaival. Komoly vevők érdeklődjenek, válaszbélyegre válaszolok. id. Gyuró Mihály 668. szám, Hajdudorogon. H646

Eladó
Hatvanuccai kert, Gyepűsor 23. számú szőlő. Értekezni Vígkedvő M. ucca 19. sz. T784

Butorok,
tűkrök, kredencek, hálók feltűnő olcsó árban sürgősen eladó. — Széchenyi u. 6. T783

Gyermekkoesi,
jó állapotban, eladó. Péterfia 45., kapualatt jobbra. T770

Eladó
sürgősen és olcsó áron a Perczes ucca 7. és Maróthy György ucca 18. sz. ház, négyszobás beköltözhető lakással. F580

Eladó
culap, tölgyfa gömbölyű, 18-26 cm. vastag, 180-200 cm. hosszúságban, kisebb tételekben is. Péterfia ucca 83. sz. H641

Villamos világítás

kirakat világítás, szerelési és javítási munkákat vállal, villamos felszerelési eszközöket a legelőnyösebb árak mellett árul

IFJ. NÁNÁSSY LAJOS
Péterfia ucca 37. szám. — Telefon : 12-64.

MACCARONI

OLASZ MÓDRA KÉSZITVE

minden legjobb fűszer- és osemego üzletben kapható!

G y á r t j a :

Debreceni Maccaroni és Tésztaárugyár Reszv.-T.
Debreczen, Széchenyi ucca 48. szám.

Soffőriskola és a legolcsóbb berautók

KISS auto-, motor- és gépműhelye, Erzsébet ucca 20. szám.

Eladó különböző autók, gőz- és motoros cséplőgépek, motoros szántógépek. Szakszerű javításokat a legolcsóbb árban készítenek. TELEFON: 901.

Ha jó és olcsó cipőt akar,

ne sajnálja a fáradságot Uszletemet felkeresni.

Üzletemet berendezve a páronkénti (de-tail) árusítást is megkezdtem. A tüme-ges előállítás folytán módomban áll saját gyárámban készült elsőrangú minőségű cipőimet a legolcsóbb napi áron árusítani.

Saját érdekében nézze meg kirakatomat.

Krausz Ignác,
Egyház tér 3-ik szám alatt,
a Nagytemplom mellett.

Bőrkeztük

minden szín- és kivitelben

Schön Sándor

keztük-, kötszer- és orvosi műszerárában Debreczen, Plac u. 14. (Csapó u. sarok.)

ÉRTESETÉS.

Urdivat szabóüzememet áthelyeztem Plac ucca 26. sz. alá Passage, Gambrinusszal szemben. Dus választék külföldi szövetekben.

Tisztelettel:

MORGENSTERN MANÓ.